

افزایش جمعیت زورکی!

جامعه ما سرمایه اجتماعی بالایی ندارد و جمعیت از جمله موضوعاتی است که با مسوولیت پذیری مردم در قبال جامعه شان می تواند افزایش پیدا کند. این موضوع حداقل در جوامعی مانند جامعه ما می تواند تاثیرگذار باشد. به عنوان مثال؛ در کشور ما ظرف یک ماه اقلام ضروری با افزایش قیمت مواجه هستند. همچنین هزینه مسکن بالاست. امکان اشتغال پایین است و در کل هزینه زندگی بسیار بالا رفته. پس افرادی که بخواهند فرزندآوری کنند یک حساب و کتابی برای خودشان دارند. شاید موضوع فرزندآوری در حاشیه شهرها رخ دهد، ولی ما نباید فقرا را مجبور به افزایش جمعیت کنیم، چون تبعاتش در آینده دامن جامعه را خواهد گرفت.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، یکی از موضوعاتی که در هر جامعه ای اهمیت دارد، موضوع جمعیت است که می تواند به توسعه و آبادانی هر کشور کمک کند و هیچ کس منکر نقش جمعیت در این حوزه نیست، اما افزایش جمعیت الزامات خاص خودش را دارد و این افزایش بدون رعایت آن الزامات تحقق عینی پیدا نخواهد کرد.

نمونه آن اقداماتی است که در کشورمان در این حوزه انجام دادیم. اشاره می کنم به قانون تسهیلات جوانان، سیاست های کلی جمعیت، سیاست های کلی خانواده و موضوعات و مستندات دیگری که در کشورمان داریم. اخیرا هم طرح تعالی جمعیت در مجلس پیگیری شد. اولین نکته ای که با مطالعات اسناد، به عنوان یک نتیجه ملموس خودش را نشان می دهد؛ نتیجه ای است که به دنبالش نبودیم؛ نتیجه ای که با این بخشنامه ها با این سیاست ها و قوانین، جمعیت افزایش پیدا نخواهد کرد.

به خاطر می آورم در یک مقطعی شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای سیاست کلی خانواده را ثبت کرده بود. یکی از آن سیاست ها این بود که اگر فردی فرزندی به دنیا می آورد یک سکه، فرزند دوم نیم سکه، فرزند سوم ربع سکه؛ اما کسی حاضر نبود با یک سکه و نیم سکه بچه دار شود. الان هم ما در شرایطی قرار داریم که به رغم سن بالای ازدواج که روندی رو به کاهش دارد ازدواج کند شده، چون یکی از مهم ترین مولفه ها اطمینان اقتصادی است. ما در همین یکی، دو سال پیش باید توجه کنیم هزینه های زندگی چقدر افزایش پیدا کرده است. سیاست های کسب درآمد چقدر کاهش پیدا کرده است.

خیلی ساده بخواهیم به موضوع بپردازیم باید گفت؛ از اینها بیشتر، فرصت ها کمتر، یعنی افراد برای تامین نیازهای ضروری خودشان امکانات و شرایط لازم را ندارند؛ یعنی گسترش فقر. برای جبران اگر موضوع اجبار را بگذاریم، تجربه نشان داده است که در مسائل اجتماعی زور و اجبار پاسخگو نخواهد بود. به عنوان مثال؛ در همین تعطیلی کرونا به اجبار، افراد جامعه را در داخل خانه ها نگه داشتند، اما جمعیت اعتنایی نکرد و همچنان کار خودش را انجام می دهد.

با زور و اجبار نمی شود افزایش جمعیت را در جامعه شاهد باشیم. حتی گاهی مواقع به دلیل شرایط نامناسب اقتصادی و نااطمینانی یا اطمینان کم نسبت به آینده، سیاست های تشویقی در این حوزه نمی تواند جوابگو باشد.

طرح تعالی افزایش جمعیت نیز نمی تواند مشکل را حل کند. بخشی از این مشکل اقتصاد است. بخشی دیگر تغییر سبک زندگی است. به خاطر دارم زمانی که برای پایان نامه طرحی را می نوشتم، به یک روستا رفتم و یک خانواده ای که دوازده تا فرزند داشت، تنها پدر خانواده کار می کرد. اما در حال حاضر دو نفر کار می کنند، اما هزینه یک نفرشان نیز تامین نمی شود.

چون نیازها و خواسته های افراد و الزامات زندگی متفاوت شده است. یک زایمان هزینه بسیار بالایی دارد. هزینه پوشک فرزند در یک ماه، حدود یک میلیون و نیم است. اگر اتفاقی برای این فرزند رخ دهد همچنان هزینه درمان بالا و کمرشکنی دارد. در مراحل بالاتر نیز، آموزش و رفاه فرزندآوری به صورت رایگان انجام نمی شود. پس طبیعتا با زور و محدودیت نمی توان موفق شد. نتیجه ای که به دنبال آن هستیم جوابگو نخواهد بود.

باید پذیرفت فرزندآوری از سوی مردم باید پذیرفته و نهادینه شود. وقتی شاخص سرمایه بالا نیست، اعتماد ملی بالا نیست، انتظار مشارکت نیز نباید وجود داشته باشد. زمانی مردم در این موضوع مشارکت می کنند که سرمایه اجتماعی در جامعه بالا رفته باشد. در حال حاضر با پژوهش هایی که در چند سال اخیر انجام شد مشخص شد جامعه ما سرمایه اجتماعی بالایی ندارد و جمعیت از جمله موضوعاتی است که با مسوولیت پذیری مردم در قبال جامعه شان می تواند افزایش پیدا کند.

این موضوع حداقل در جوامعی مانند جامعه ما می تواند تاثیرگذار باشد. به عنوان مثال؛ در کشور ما ظرف یک ماه اقلام ضروری با افزایش قیمت مواجه هستند. همچنین هزینه مسکن بالاست. امکان اشتغال پایین است و در کل هزینه زندگی بسیار بالا رفته. پس افرادی که بخواهند فرزندآوری کنند یک حساب و کتابی برای خودشان دارند. شاید موضوع فرزندآوری در حاشیه شهرها رخ دهد، ولی ما نباید فقرا را مجبور به افزایش جمعیت کنیم، چون تبعاتش در آینده دامن جامعه را خواهد گرفت.